

ISZÁNTÚL

Politikai
napilap

ELFIZETÉSI ÁRA

Előfizetési árak:
Hónaponta díj: 100
Hónaponta díj: 100
Hónaponta díj: 100
Hónaponta díj: 100
Hónaponta díj: 100
Hónaponta díj: 100
Hónaponta díj: 100
Hónaponta díj: 100
Hónaponta díj: 100
Hónaponta díj: 100

Megjelenik minden nap, a hétvége
kivéve. Utolsó napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső u. 1.
A szerkesztőség kéziratok vétele
addigra vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetők és hirdetőik a kiadó
hivatalához fordulnak.

III. évfolyam 243. szám.

Nagyvárad

Kedd, 1917 október 23.

A béke vajudása.

Válságok

a hadviselő országokban.

Budapest, október 22. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: A császár visszaérkezése után megindul a kibontakozási akció. Híre jár, hogy a Michaelis kancellár maga fogja kérni felmentését. Beavatott körökben Michaelis utódjául Röders kincstéri államtitkárt, Kühlmant, Bülow herceget és Bersdorff nagykövetet emlegetik.

Luganóból jelentik: A Corriere szerint az orosz koalíciós minisztérium a maximalistákból álló ellenzékkel szemben válság előtt áll. Az előzetes parlament is már két-ötöd erejéig a maximalisták befolyása alá került, akik régi követeléseiket, a nyomban való békekötést akarják keresztül vinni.

Gazfból jelentik: Ribot külügyminiszter lemondott. Utódjául Doumerquet és Briandot emlegetik. A Times jelenti Párisból: Painlevé utóda a miniszterelnöki székben Barthou lesz.

Amsterdamból jelentik: A Nieuwe Courant szerint a Daily Telegraph Milánóból azt jelenti, hogy Olaszországban miniszterkrízis fenyeget. A 47 képviselőből álló új parlamenti csoport, melynek minden tagja a kormány ellensége, új támogatást nyert.

Most 68 képviselőből álló ellenzéki blokk áll fenn, melynek legtöbb tagja Giolitti és a korábbi neutralisták hívei. A kamara intervencionista csoportjai sürgősen intézkedésekről tárgyalnak, hogy a háború folytatása ellen intézett minden támadást legyűrjenek. A Times jelenti Rómából 18 iki kelettel: Az a kilátás, hogy Boselli miniszterelnök tarthatja magát, gyorsan mulik.

Károly király a tiroli fronton.

Trientből jelentik: Károly király a hó hó 21 én Dél Tirolba érkezett, ahol néhány parancsot adott és hadiép. vonalat látogatott meg. Dél Tirol lakossága a királyt kitörő örömmel fogadta.

Ezután a király meghallgatta Péter Ferdinánd hadcs. portparancsnok jelentését a a következő napokon a Hét Köröség frontján levő csapatokat látogatta meg. A rossz időjárásra való tekintettel néhány óra felé a hideg jegyes hegyi utat autómobilon tette meg.

Ezután a király Arcofokban megtekintette a Zita királyné emlékművet, majd elutazott a füzüri. A király az utazása a kedvezőtlen időjárás következtében nem program szerint folytat.

Széljegyzetek a vita végén.

Akik a természeti tudományok kutatásait figyelmeztetik, azok tudják, hogy ez a tudományok a mai országokba jutatta az egyház elleni égetnek az az állítás, mintha Galilei a tapasztalatok láttával doblasson volna és az azt mondta volna: E pur si muove! Közlegy ur még ott tart, ahol az a törés nélküli hazugságot még mindig készpénz gyanánt fogadják el.

Ennyire kritikátlanok még sem gondolkodnak.

Hasonló járatlanágot árul el vasárnapi cikk a természettudományokban is.

Tudva levő dolog, hogy a természettudományok, mint minden más szakban, vannak megállapított változhatatlan igazságok, törvények, bármennyire rugalmasnak is ellensz. mondjuk: dogmák és vannak egyszerű feltevések, tételek, hipotézisek, amelyek csak szűri valószínűséggel bírnak, amennyit a mellette felhozható tudományos érvek nyújtanak. Közlegy ur ezek közt nem tud különbséget tenni.

Häckel teóriát, sem úgynevezett biogenetikus törvénye, sem az ennek alapján készített leszármazási családfája meg nem állított helyüket a tudomány szempontja előtt. Az embrió-féltérítéssel elkövetett családfát elfogadottan tudósok leleplezték a ma már tudarcra tökéletes Du Bois Raymond a Häckel hírdet családfáját már régóta a homerosi mitológia hőseinek származási

félben baronította a az egész „Stammesgeschichte des Menschen“ i regénynek nevezte.

Egy másik berlini professzor a berlini egyetemen anatómiai és biológiai intézetnek igazgatója Oskar Hertwig egy érveléssel megjelent „Das Werden der Organismen“ c. művében a tudomány nevében végleg elpantolta Häckel teóriát, azok kimonduló pontjával Darwin tanával együtt. Nemcsak törvény nem tett belőlük, hanem mint hipotézisek is elvetették tudományos értéket.

Hogy mennyire tökéletes Häckel tudarc, mutatja az a körülmény, hogy Häckel magyarországi táborából is hallunk már elítélő hangokat ellene. Pikler Gyula 1913-ban a Huszadik Században (775 lap.) ellene fordul Häckelnek, megette őt fanatikus dilettánsnak, kimutatta az ő monisztikus filozófiájáról, hogy egy régebben ismert tudományos lefogásának „primitív, majdnem gyermeki leírás”, mely „a szemmel látható valótlanságokat és lehetetlenségeket... befedi saját maga előtt bugó és vak hittel és hogy ne kelljen látnia azt, ami van, buzgóan és valon hisz abban, ami nincs és mantráit lehetetlenebb, annál i kább hisz benne...”

Közlegy mindeneiről úgy látszik nem is hallott, nem is olvasott, zavartalanul fújja azabradkőműves barátai után az elavult lexikonok betanult frázisait és közhelyeit és magát természettudósának tartja.

Mikor Häckelt sarokba szorították ellenfelei és számos kérték tudományos érveit, oldos frázisokkal tért ki az érdektelen válasza elől. Talán a legutolsó álláspont, a tudomány követelése, ennek így kell lenni — ilyenféle kijelentésekkel próbálta elfutni a dolgot. Ilyenformán tess Közlegy is, aki hamis madosor is elfelejtette előzősni érveit. Ekkor lett arra hivatkozni, hogy hány halva van már krematórium.

Ezt mi kiegészítjük néhány adattal. Milánóban azaz, hogy az első krematóriumot az egész világ szabaddkőműveseinek agiólójára a vatikáni zsinat idején, 1870-ben állították fel Olaszországban. Hozzáteszük azt is, hogy Olaszországban 30 esztendő alatt 24.000.000 halott közül (a külföldről odavitt egétnivalókkal együtt) 6251 halottat égettek meg, ami 0,026 százalékot tesz ki. Franciaországban 1909-ben 422 hullát égettek el. Ezentúl körülbelül egy millió a halottak száma a így az 0,04 százaléknak felel meg.

E számok bizonyítják, hogy csakugyan nem egyéb az egész különködő tántorásnál. Bunk a magyar nép jószágában. Hogy semmiféle pokoli vaklármá nem lesz képes rákérni arra, hogy halottait máglyára dobja.

Egyes szám ára 12 fillér.

A magyar nép fellelkesítő körében is oly megbélyegző gyűlöletnek tartotta a meg-
származást, hogy csak az a mértékadó bo-
szorkányos bűntudat.

Dr. Vucskics Gyula.

Nem állami tanítók tiltakozó gyűlése.

**Hatszáz tanító
a javaslat megváltoztatását
kéri.**

Népes gyűlést tartottak vasárnap délelőtt
a községi és felekezeti tanítók az újvárosi
keleti iskolában. Ott adott érte a tanítók-
köz háborús segélyéről szóló törvényjavas-
latról vonatkozó rendelkezések. A nem
állami tanítók úgy vélik, hogy a törvény-
javaslat előző kormányzati intézkedéseket a vilá-
láptétel viszonyaitat kevéssé megváltoztatta
meg, mint az állami tanítóké. A
nem állami tanítók éppen a demokratikus kor-
mánytól várják a különbségek eloszlását,
hiszen ők ugyanolyan képzettséggel ugyan-
nyúl a munkát végzik, mint az állami taní-
tók. Csak most tudták meg, hogy ezek a
különbségek csak nőttek, mert amíg az ál-
lami tanítók háborús segélyt 80-120 szál-
kában állapították meg, addig az állam-
segélyes községi és felekezeti tanítók háborús
segélye illetményjelnek — különösen az idő-
sebbeknél — mintegy 50 szálkában.

A gyűlésen Várady István ismertette a
törvényjavaslatnak a tanítókra vonatkozó ren-
delkezéseit. Amíg az állami tanítók és
őrvények (51) még nem állami tanítók, polgári és
gazdasági iskolák tanítói) az első
csoportba osztották és részükre a háborús
segély minimumát 1400 koronában állapí-
tották meg, mely a szolgálati éveik és illet-
mények arányában 2400 koronáig emelkedik,
addig az államsegélyes községi és felekezeti
tanítókat a második csoportba osztották be
a háborús segélyüket, tekintet nélkül il-
letményeikre és szolgálati éveikre, 1200
koronában állapították meg. E szerint egy
most kiválasztott állami tanító vagy állami
őrvény 200 koronával többet kap, mint pl. egy
35 év óta szolgáló községi tanító.

Kortmáros László fejtegette, hogy bár
az utolsó pillanatban értesültek mind zsekről,
a törvényhozást kell megvárni a bajok or-
voslása céljából.

Rigó Sándor egy küldöttségnek azon-
nal való felutazását javasolja.

Sebestyén Dózsa, Csigas Mihály, Do-
moks Andor és többek hozzászólása után
elhatározták, hogy azokat a politikusokat,
akik a múltban a tanítók érdekeinek szó-
szóló voltak, sürgőnyleg keressék fel ügyük
támogatására. A sürgöny szövege az volt:

„A háborús segélyről rendelkező törvény
javaslat, mely különbséget tesz állami és
nem állami tanítók között és utóbbiaknak
kivétel nélkül eszékettösszán korana háborús
segélyt állapít meg, a legnagyobb alkarsa-
dással tölti el a nem állami tanítóságot, kik
egy politikai, mint nemzetművelő szem-
pontból mindenkor a magyar állam senki
által felül nem mutt szolgát voltak a még
tovább azok ma a véres háború forgatagá-
ban. E törvényjavaslat erkölcsileg is meg-
különbözteti anyagilag nyomorúságba és az
alkarsáradás szélsőségeibe hajtja a nem ál-
lami tanítóságot. Eszerint kéjük: mintha
társak odahatol, hogy a nem állami tani-
tók háborús segélye a képviselőházi tár-

gyalás során minden fokozatban egyenlővé
tétessék az állami tanítók segélyével.

Nagyvárad város és Biharvár-
megye hatszáz nem állami
tanítója.”

Ezt a sürgönyt megküldték gróf Ap

Flandriában

francia-angol támadások kezdődtek.

Berlin, október 22. A nyugati front
járól:

Magyarai harcolók.

Rupprecht bajor trónörökös vezetésével
nagy hadserege Flandriában tegnap a tűz-
harc a Houthouster erődől a cominens-
yperti ostromáig ismét nagy erejűvé fo-
kozódott, sok helyütt pergőtűzű degedva,
reggelig heves meradt. Ma reggel eddig
érkezett hírek szerint Dusselbaek és Pos-
pelle között francia-angol támadások kez-
dődtek.

A német trónörökös hadseregétje.
Az Ailette lapályon és Brayónál a tűz-
ségi csata az ősszon harci eszközök leg-
nagyobb mértékben való alkalmazásával az
egész nap folyamán és csupán csekély
szünetekkel éjjel is tovább tombolt. A
Chemin des Dames közepén szakaszán a
tűz, különösen Carnynél időnkint igen
élénk volt.

A Champagnesban és a Maas mentén is
erősebbödött a harci tevékenység.

Tegnap újonként ellenséges repülőgépet
és egy kötött léggömböt lőttünk le.

Az egész Dagö sziget a németek birtokában van.

Kelati harcolók.

Az egész Dagö sziget birtokukban
van. Több mint ezerkötés foglyot és né-
hány löveget szállítottunk be, nagy készle-
teket szákmányoltunk. Szászöldi haderőnk
és haditengerészeink késo nap alatt hej-
tette végre közösen az a műveletet, amely
Orsi, Moon és Dagö szigeteket a kelati ten-
ger részének kúcsponjait német kézre jut-
tatta. Újabb bizonyítéka a szászöldi had-
erők és haditengerészeink támadó erejé-
nek együttműködésének itt is mintaszerűnek
nevezhető.

Macedóniai front.

A skumbi völgyben csapatunk a sző-
veltség s csapatokkal együtt a franciáktól
támadásban néhány magazlati állást ragad-
tak el, amelyeket erős előretörésekkel szem-
ben is megtartottak. A Monastir Rensz köz-
től az ellenség ismét támadásával megbi-
sultak. Itt és a Vardar mindkét partján
nagy kitörési akciók kezdődtek a tüszős erő-
maradt.

Ludendorff, első főszállásvezető.

Események a tengeren.

Budapest, október 22 (Saját tudósítónktól.) Október 18 án könnyű
tengeri haderőnk egyes részei a Helgoland körül vezetővel az el-
lenséges szállítások megzavarása céljából előretörést hajtottak végre. A
déli Adrián az előretörés folyamán ellenséges hajókat nem láttak, noha
flottánk hosszabb ideig tartózkodott az olasz partok közelében. Az el-
lenséges repülőknél és egy tengeralfjárónak 19 ón reggel egységeink
ellen intézett támadásai hatástalanok maradtak. Tűzelszünkkel felgyuj-
tottunk egy olasz repülőgépet, amely széleződött. A mi repülőcsoport-
erejű olasz tengeri haderőket eredményesen bombázta. Egy olasz rom-
boló a közvetlenül mellette lecsapó bombától láthatólag megsérült. Ten-
geri haderőnk és repülőnk teljes számban és sértetlenül tértek vissza.
A hajóhadparancsnokság.

Az olasz fronton feléledt a harci tevékenység

Kelati harcolók. Budapest, október 22. (Hivatalos.) A helyzet vál-
tozatlan.

Olasz harcolók. Budapest, október 22. (Hivatalos.) A Rolle-szoros-
ut mindkét oldalán, a Pellegrino-völgyben és a Marmolata vidékén a
harci tevékenység feléledt. A Monte Siefen sikerült egy ellenséges tá-
maszpontot felrobbantani. A Cordevole-völgyben egyidejűleg támadó ro-
hamcsapatunk a második ellenséges vonalig nyomultak előre, az ellen-
ségnek súlyos véres veszteségeket okoztak és néhány foglyiylal ismét a
kiinduló állásba tértek vissza.

Délikeleti harcolók. Budapest, október 22. (Hivatalos.) A Skumbi
nyugati partján osztrák-magyar és német csapatok támadása néhány fran-
cia állás birtokába jutott bennünket.
A vesérhar főnöke.

Választójogot kapnak

a 4 polgári iskolát végzett nők.

A belügyminiszter rendelete Biharmegyéhez és Nagyvárad városához.

Ugron Gábor belügyminiszteről tegnap az alispánhoz a következő rendelet érkezett:

Alispán ur!

A választójogi törvény előkészítése érdekében szükséges többek között annak megállapítása is, hogy a törvényhatósági és községi hatóságoknál és intézeteknél hány 24. életévet betöltött és a polgári iskola 4. osztályát elvégzett, vagy ezzel egyenlő értékű más iskolai képzettséggel rendelkező nő van alkalmazásban.

Felhívom ennél fogva alispán urat, jelentse be haladéktalanul a törvényhatósága területén alkalmazott, az előbb, említett feltételeknek megfelelő nők számát.

Budapest, 1917 október 16

Ugron s. k.

Hasonló rendelet érkezett Rimler Károly polgármesterhez is.

E rendeletről bizonyosra vehető, hogy

a kormány komolyan foglalkozik ezzel a kérdéssel, hogy a választójog kiterjesztésével alkotmányos jogokhoz jutó megbízhatatlan elemek ellenükállása a magyar női értelmiséget kivánja szavazati joghoz juttatni, mert hiszen kétségtelen az, hogy az irni-olvasni nem tudó, még magyarul sem beszélő analfabétáknál, ha már nem is több, de legalább egyenlő jogot érdemel a magyar tanítónő, évről vagy más kultúrunkat, köznevelésünket végző magyar nő.

De minden ellenkező hírszereléssel szemben bizonyítja ez a miniszteri rendelet azt is, hogy a választójogi törvény még nem lehet kész. Mindenesetre e hó 16-án, mikor a rendelet kész, még nagyon is a kezdet elején lehetett, mert hiez a miniszter a rendeletről még a kiterjesztés köréhez kér adatokat.

Csak azt nem lehet megérteni, miért kívánják összeadni egyedül a köznevelésben álló, 4 polgárt végző nőket? Ha a nőknek szavazati jogot adnak, akkor ilyen kvalifikációval bíró férjes nők, nyugdíjasok, vagy magánalkalmazottak ugyanolyan jogot formálhatnak a választói jogosultságra.

Ember Géza főispán a gyerekekért.

Kérlelem Nagyvárad polgáraihoz

Nagyvárad polgárságának áldozattételében és az azóta megkezdődött, hogy a harctereken meggyedek és a kőzdő, vagy a baba védelmében már elesett nők szegény gyermekeinek gondozását megkezdje ezzel, hogy től cipővel lássa el őket. Minél közelebb a téli hideg, annál sürgősebb, hogy Nagyvárad jövő nemzedékének a ma még megélésében szegény gyermekeknek cipőjéről gondoskodjunk. Az értünk kiadó városi házak iránt tartozó eléggé is nem róható terhelő tartozásunk egy csekély részét törlesztjük, ha től cipővel látjuk el azokat a nekik legdrágábbakat, akiket külön a csatárokban és aggódó szeretői elmozgat körül nem álló gondolatuk.

A nagyváradai gyermekvilág megmentése, első sorban től cipővel való ellátása érdekében a hazafias emberfaját kötelességet átérző közönséghez intézett felhívásom nem volt ugyan hiábaváló, de a gyűjtés eddigi eredménye nem elég ahhoz, hogy minden cipőre váro szegény gyermekek ruháját valóra váltsuk. Ezent fordulóok újra mindenkikhez, akik csak azért élhetnek ilyen balesetben, mert a szegény gyermekek epjai, kenyérkeresői állták útját a bálványozás ellenében, hogy adománnyal tegyék lehetővé, hogy egyetlen szegény városi gyermek is maradjon a

közelgő dörmentől téli hidegben meztelen. Hiszem, hogy Nagyvárad minden szavazóját egyhuzni tudó áldozatkész közönségénél meg lesz ezen újabb kérdésnek a kellő figyelemmel és hamar együtt lesz az a nagy ösztön, mely Nagyvárad összes fálódó szegény kisbarnyának től cipővel való ellátására szükséges.

Az adomány a gyűjtést bizonyára későbbéggel vállaló "Társulást" szerkesztőségéhez vagy közvetlenül a főispáni hivatalhoz küldhetik be.

A szegény gyermekek cipőjére eddig következők adakoztak:

Bognár Sándor 300, László Mihály és Jókai bank 100, dr. Goldberger Miksa 10, Bara József 200, Brandt Viktor 50, Schwartz Béla 50, Zepstein Sándor 10, Iparos ifjúság Helyettesítve 2140, Sebő Imre 50, Mihály József 40, Altmann Sándor 50, Geiberg Ignác 10, Karácsony Gyula 30, dr. Moskovits Miksa igazgató 20, Vas Adolf, Stefánia malom 100, dr. Deszkó 10, Krám László 10, Csillag gyógytár 20, Halda Híó 20, Vigor Már 40, dr. Weckler Iván 10, Weckler József 20, Rákos István gyógyász 30, Biharmegyei Tűzifa Áruháza R. T. 50, Hartmann Sándor 100, Nagyváradai főorvos 50, Moskovits Adolf fia 500, Stern József 100, Négrády Gyula 20, Steinbach Mor 50, M. A. V. gépgyár nagyváradai kirendeltsége 100, Komlósi Testvérek kirendeltsége 100, Petrovics Mihály cég 20, Herschmann cukorgyár 20, dr. Schöcs József 50, "Steppa" cukrászda 50, "Demokrata" 500, B. M. 100, Popper József szakértő 50, "Bájosult Bank" és Tekerékpár 300, Ullmann Isidor 200, dr. Kádár Elek 30, Kereskedelmi és Forgalmi Bank 200, Fridländer Ernő 50, S. M. 300, Schenker Endréné 50, Felchaim Testvérek és Társa 100, Jenky A. utóda cég 100, Korda

Sándor 10, Dósi Odón 500, Schwartz és Ullmann 200, Hartberger Vilmos 300, Weisz Ernő és Leánytársai 32, Ifj. Weiss Sámuel 10, dr. Zige Mihály 50, Oláry Gyula 20, dr. Lányos József 100, Koku David 50 kor., Réder Ferenc 10 korona, László Hunyadi malom r. t. 300, Koráder József 100, Schrantz János 100, Weiss Manó 50, Wadnay Anna 50, Nagyvárad Hitelek bank r. t. 100, Balogh Vilmos 10, Heller Adolf 100, Vida igazgató 10, dr. P. szel Adolf 10, Elek Henrik 25, Kertész Gyula 20, Brandt Viktor kasszamegy. 20, László Vilmos 20, Schwartz Béla 12, Molnár József és neje 25, Gitye József 100, Sonnenfeld Adolf 100, Weiss Sámuel 200, "Emilia" gézmalom 300, Arany Áthart 200, László király páholy 200, Reichard Dávid 200, Biharmegyei tekerékpár 100, Markovits Hermann 100, Keresztény Kornél 50, dr. Kádár Elek 20, Uj Nagyvárad 100, Spitzer és Lencsér 100, Danberg és Waldner 20, dr. Wallerstein Ferenc 20, Waldner Ignác 20, Herz Imre 20, Jankovics Ignác és A. 50, Vajda testvérek 20, Hungária cipőgyár r. t. 300, Liehtmann Mór és neje 100, Lédig Mária 20, Lédig Árpád 20, Schwartz Béla 20, Róth A. Gyula utóda 25, Ujváry József 20, Friedmann Herman 50, Winter Károly 300, Szombati asztalosmester 7140, Sileri uradalom 50, Hollós József 30, Karpf Mór 20, Balog Árpád 20, Klein Sándor 20, Pesti Magyar Kereskedelmi bank fiók 150, dr. Guttmann Miklós 50, dr. Halász Márton 20, Nagy Béci 100, Khén Gábor 20, dr. Reismann József 10, Fari Adolf 10, dr. Deutsch K. I. né 100, Weisz Dávid 50, Weiss I. Miksa 30, Hegedűs Nádor 20, Gerő és Spitzer 30, Összesen 10101 kor. 80 fillér.

Ki dönt a levéltárosi állás betöltésénél?

A főispán a tanács jelöltjét nevezi ki.

Tegnap megkezdődött a szarandoklás Ember Géza főispánál. Eymásnak zárták a kilencet azok, akik a városnál frászdában levő levéltárosi állásra pályáznak. Eddig Szűts Dező, Dutka Akos és Pácz Sándor adták be kérvényüket, de ez a sorozat még nem teljes.

A pályázók természetesen jelentettek a főispánnál, aki a következőket jelentette ki:

A levéltárosi állás betöltésének kérdésében a döntést a város tanácsára bízom. A tanács ismeri a helyzetet, a viszonyokat, a pályázók, a kinevezett a tanács fog rendelkezni a együttműködő. A főispán kinevezette volna már eddig is az állásra, akit akart, az jogkörében állott. De éppen azért hirdetett nyilvános pályázatot az állásra, hogy minden arra alkalmas erőt, tudást és képességet összegyűjtsön ezen a pályázaton. Ez a felfogás érvényesült eddig is az ő ügyintézésében, amennyiben kiárólag neki rezervált ügyekben is a tanácsot hívta fel javaslatra. A főispán ezen elv folyamánként kijelentette, hogy a tanács jelöltjét ki is nevezi.

Ez az állás foglalás most már a tanács kezébe teszi a döntést, a mi viszont a tanácsnak kötelességévé teszi, hogy az egyéni rátermettséget, a képesítést lelkiismeretes vizs álat tárgyává tegye.

Az eddigi pályázók közül Szűts Dező 12 évig volt tisztviselője a városnak a törvényhatóság bucaulrában "12 évi busgó, lelkiismeretes és eredményes működésének" említésével nyugdíjazta. Reaktiváltása tehát tisztán a tanácsra függ.

A zsekkészlet nem jó fiatal, a kő
csönkösszagg egy hátra 27 fillértől 50 fillér
emelkedett ugrra, de viszont egy alsóka
száknak a feltja és a csőrája 150-2 kor
nába kerül. S mutatja most a diót, meg
krumplit szétolják, tiessz az, hogy mind
szákok rongyesan hoznak vissza egy h

mulva. Most tartott alkalmat és székot csak 2 évre adnak ki heti 120 fillér bér mellett. Ezzel az árral a bérlet kénytelen lesz, ha elszállította a székot, meg is fordítani. Orvoslás csak egy van a rendelkezésben, az, hogy vége a láncokkereskedeleme, mert a handis drágította meg a székot azal, hogy jogszabástanul bekapcsolta magát a kereskedésbe a termelői és a kereskedői között. Ez megcsinálta a rendelkezést és az elpusztult a handis, meg ismét a kereskedelemben a láncokkereskedés kezdődött.

Munkásjutalmak kiosztása.

Ünnepélyes gyűlés a keresk. és iparkamarában.

A kereskedelmi kormány évenként 100—100 korona jutalmat és elismerő oklevelet adományoz olyan gyári és ipari munkások részére, akik iparutál, de különösen egy munkaadónál 15 évig, vagy ennél hosszabb idő óta foglalkoznak a hűség, buzgó munkájukkal elismerést érdemelték ki.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara kerületében, tehát Nagyváradon és Bihar megyében évenként négy ilyen jutalmat ad ki a miniszter a kereskedelmi és iparkamara előterjesztése alapján.

Néhány nappal ezelőtt érkezett is a kamarához a miniszter leírata, valamint a négy jutalomdíj és elismerő oklevél.

Vasárnap délelőtt ünnepélyes gyűlés keretében osztották ki a jutalmakat. A gyűlésen Schwartz Izidor elnökhelyettes vezette le a Sárkadi Lajos (tábori és a kamara tagjai közül többen, a kitüntetett munkások munkaadóinak képviselői és a kitüntetett munkások voltak jelen).

Schwartz Izidor elnök buzdító szép beszédében méltatta munkabeszédét és a becsületes munka értékét.

Dr. Sárkadi Lajos felolvasta a miniszter leírata, amely szerint a 100—100 korona jutalmat és az elismerő oklevelet: Ocskó István gyári munkásnak, Goldmann János gyári munkásnak, Vitorlay István bánya-munkásnak és Árvay Sándor nyomdamunkásnak adományozta. Örömmel vette tudomásul a miniszter, hogy a kamara saját pénztárából három iparos munkásnak és pedig Lábassy Józsefnek, Sárkadi Józsefnek és Horváth Lajosnak 50—50 korona jutalmat és elismerő oklevelet adományozott.

Ezután a jutalmakat és az elismerő okleveleket kiosztották a kitüntetett munkásoknak, akik hálás köszönetet mondtak a kitüntetésért.

Mivel az ünnepélyes gyűlés véget ért.

* **Beöthy Odön-utca 1. sz. alatt** levő földes ütemet nov. 1-én Sat László-tér 5. sz. alá a volt Krammer féle ütemhelyiségbe helyezték át ahol kétszobás lakásnak, ágyházat, fürdőt, konyhát és tüll ágy lenitők és storkok blous szövetek és szalmák, ajtóasztalok és törölközők rakomány lesznek.

* **Most az ideje a szőrmék festésének,** csipkefüggönyök tisztításának, mint a utáni festés, férfi- és női ruhák tisztítása, gyönyörű ruhák előrendű kivitelben festetnek Haltenberger Vilmos kézműves és szőrmésztő gyárában Nagyváradon.

HÍREK

* **A tábori püspök elutazott.** Dr. Bjelik Imre tábori püspök nagyvárad katonák Nagyváradról Csabán át Bács utasított.

* **A jogügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város jogügyi bizottsága október hó 26-ik napján délután 4 órakor a városbásán ülést tart. Es alkalommal a következőket tárgyalják: 1. Rákóczi uti aszfalt burkolat fenntartási kérdése. 2—3. Nyugdíj ügyek.

* **Iszonyó öre-ünnepélyek a vidéken.** A Szoborbizottság vasárnap délelőtt tartotta ülését. Verner Kálmán dr. be-terjesztette a helyesítési ünnepély programját, amelyet 28-án fogadják meg. Ezen ünnepélyre kintessnek Ember Gisa és Malatinszky Lajos főispánok, Fráter Barnabás alispán, Verner Kálmán és Obrincsik István eszerek. Ezen alkalommal külön vonatról is gondoskodtak, amit Tolnay Kornél kilitásba helyezett. Ugyancsak Verner Kálmán be-jelentette, hogy november 4-én Eleden tartanak Iszonyó Öre-ünnepélyt, melynek szep-templó Sr. Zsigmond Anna, Bihar Sándor, Kálmán Andor, Sioll Béla és Kovács Miska karmester lesznek.

* **Szent-Királyi Zoltán kettős jubileuma.** S. sz. ünnepélyben részvétel ma Bihar községe az 5. buzgó és közszertartásban álló kiváló plébánosát, Szent Királyi Zoltánt. Szent Királyi Zoltán ugyanis ma tölti be plébánoságának 25-ik és egyúttal al-dozópapságának 30-ik évét. Az ünnepi alkalomból reggel fél 9-kor a bihari templomban szent mise lesz, 10 órakor pedig ünnepély a bihari katolikus iskolában. Szent-Királyi Zoltánt, a kitüntetett kitűnő egyházi szónokot Nagyvárad katolikusai is tisztelik és szeretnek, kettős jubileuma alkalmával az egész egyházmegyeből sokan keresztek fel üdvözlőkkel és a mai ünnep örömeiben hiszve el együtt sokan osztoznak.

* **A Stefánia-Egyesület nagyvárad** főiskolájának megalkotása céljából ma délután 5 órakor ért keletet lesz Ember Gisa főispán hivatalos helyiségében.

* **Helyettesítés a táblán.** Palskó Antal dr. táblai elnöki titkár távollétében Ursiny György dr. táblai tanácsjagya helyettesíti, akiknek helyére viszont ifj. Nizs-lowsky Endre dr. törvényszéki jegyző rendeltek a királyi táblára.

* **A diákészlet zár alá vétele.** A hivatalos lap miniszteri rendeletet közöl, amely szerint mindazok, akik díót tovább eladás, feldolgozás, vagy nem a saját há-tartásukban való fogyasztás céljaira tartanak rakomány, készleteiket az Országos Zsidóság, Főispán és Gyümölcsforgalmi részvénnyel-ságnál kötelesek bejelenteni. A termelők, akiknek készlete az 50 kg-ot meghaladja a rendőrkapitányi hivatalnál jelentik be kész-leiket. A bejelentett készletek zár alá vete-tnek.

* **Katonai kinevezés.** A hivatalos lap közli, hogy a honvédelmi miniszter Andriksa Jenő I. osztályú népfelkelő számvivő altábornokot a nagyvárad 4. népfelkelő pa-ronosnokság nyilvántartásában, aki a hadra-kelt sergéllet van beosztva, a háború tarta-mára népfelkelő segéd századvezetőjévé ne-vezte ki.

* **Vetítő-előadás a Katolikus Körben.** Ma, kedden ismét rendkívüli ér-dekes vetítő-előadás lesz a nagyvárad Kath. Körben. Es alkalommal háborús dolgok ke-rülnek ismét a vászonra. Bozóky Gyula honv. vésérkari őrnagy, a kitűnő előadó és teljes katonai tart előadást a Verdun körüli harcokról a pompás vetített képekben mu-tatja be a véres harcok legmégapőbb rész-leit. A tanulságos és érdekes előadás déli után 5 órakor kezdődik.

* **Kik jelentkezték trafikért?** Felhívásunkra, hogy a hadiszemélyek jelent-kezzenek trafikért, mert a pénzügyigazgató-ság a legnagyobb jóindulattal kezeli az 6 kérésüket, addig hármán jelentkezték Lin-denbaum Ignác nagytőzsdésai. Hirom sio-moru, szegény özvegyasszony, akiknek férj-jei hősi halálukkal pártolják özvegyeik kenyér-hez való jutását. Az egyike a Nagyvárad Takarékpénztár vezető elnökébe a valószínű-leg ott kap trafik és helyegelőrástani jogot, a másik a törvényszékben a harmadik még nem tudni hol. Lindenbaum Ignác nagy-tőzsdés pedig hiteltel nekik egyelőre. Azt hisszük, jó volna a városi trafik létesí-tését is napirendre tűzni, ott is kenyeret ta-lálna egy hadiszemély.

* **A katolikus Nagyvárad az autonómiaért.** A nagyvárad katolikus egyesületek által a Kath. Kör Szent László-teremben a hó 7-án tartott fontos nagy-gyűlésen az autonómia érdekében elhangzott tartalmú és szép beszédek a Népszavazás-közlönyben közölve vannak. A füzet tartal-ma: dr. Karácsonyi János, dr. Horváty Gyula, dr. Buday Gyula, dr. Krüger Aladár és dr. Horváty Gisa meggyőző erejű beszé-delt. A füzet ára 80 fillér a kapható a templomi könyvtárakban és a Kath. Nép-szavazási Otthonban.

* **Elítelt áldozatok.** A rendőri kintélelőbizottság ifj. Kneifeld Józsefet 150 ko-ronára és ifj. Kneifeld Józsefet 100 ko-ronára büntette, amiért egy pár tyukot, mely-nak súlyos két és fél kilogram volt 26 ko-ronáért akartak árulni. Az ifj. Kneifeld büntetése azért súlyosabb, mert a tyukokat, amiket 12 korona minális áron kellett volna eladni, kiragadta Dobos József rendőr kerékből és el akarta vinni. Az elítéltek fegy-vésértékei lakosok.

* **Nagy vasúti szerencsét-lenség a Kolozevár-Nagyvárad vasútvonalon.** Budapestről jelentik: Szombaton éjjel a koloze-vári vasúti vonalon nagy szeren-csétlenség történt. (A szerencsétlen-ség színhelyének nevét a cenzura törölte.) A Budapest felé haladó személyvonat, melynek Nagyváradra vasárnap délelőtt kellett volna beérkeznie, becsúszott egy vele szembe haladó teljes sebesség-ben levő mozdonyval. Az össze-ütközés oly erős volt, hogy a két mozdony egymásra futott, a sze-mélyvonat szalonkocsija és az utána következő kocsik pozdorjává tört. Hat ember meghalt, nyolcan súlyosan, többen könnyebben meg-sebesültek.

* **Koszoru megváltás.** Néhai Ker-tész Miksa örököseiről tudós elhunyt a mi-nálból, Schwarz Ignác, az elhunyt hoz-szu ideig volt az övé és családja, koszoru megváltás elmar 20 koronát adományozott a nagyvárad hadiárva javára. Rendeltetési helyére juttattuk.

SZÍNHÁZ.

NET: MUSOR:

Kedd: Sztambul rózsája. (Bérlétszűnet.)
 Szerda: Sztambul rózsája. (Bérlétszűnet.)
 Csütörtök: Sztambul rózsája.
 Péntek: Sztambul rózsája.
 Szombat délután: Venetiekék.
 Szombat este: Sztambul rózsája.
 Vasárnap délután: Kék rózsa.
 Vasárnap este Sztambul rózsája (Uj szar-
 laplakkal).

Operett 3 felvonásban. Írták Brammes és Grünwald,
fordította Gábor Andor. Zenéjét szerzte Fall Leo

I már van kaszárda is a Székely-
színházak. Hall Lás legújabb operettje
szobor dől meg már régen ismeri a közön-
ség, most szót — a budapesti jubileum elő-
adás után — magat az egész operett meg-
ismerhetők.

Kérdjük azáltal, hogy Sitambai rácsaj-
nyg került bemutatásra Nagyváradon, ezért
egyedül értékelni alkari: a legjobban előadással.
A szövegről bizony nem elégtelték meg ma-
gukat valami túlságosan. A darab meg-
fogása fejlődik, vékonyka a bonyolítás,
motívumai jórészt ismerősök: a az egyes fel-
vonások kifejtése egyáltalán nem valami
fogyasztható. A szöveg — magyarul —
Gábor Andor eljátszott (tűtől fel) ami-
naha jó, néha rossz. Egy egy elégteltet-
telmesen mosolyogtak, de egyszer-
mégis lehetetlenül nyakatkart arófia-
ban pallos: az előnyezeredett azelőtt
szövegről a hiszen: inkább bosszantó-
dunk. Ellenben kedves az (perett) arófia-
nutt bizonyít meg egy dallam-
nőpessége szövegről a hűs szövegről.

A dachbő sírjáról az előadás döntő el, így
tartók nyílt a szellemiségnek a a messze lezu-
marcsa a szereplőknek a l állat, a lezu-
sággal kitöltött. Azonfelül sok függ a ren-
désről és a külső kiállításról.

Enligt berättelsen som ligger till grund för
narrativet berättelsen.

Mindenek előtt Kondász Gál, zirci püspök *Sa. Zsigmondy Annáról* kell megemlékeznünk. Rájóza emlékeztetők az 6 májusi szelől a Szentbuhl rózsájában bőséges kárpótlást nyújtott. Csak 6, légy és kőlemez hangja, bájos megjelölés kifejező és tőke egyaránt biztosították a sikert, a tapasztalat, a minden falvona végén kibívásukat. Ottóssal (nyersék, izlósok), méltók a parádés dombhoz. A másik nő főszerep *Vigh* Manciban igen szerencsésen teljesít megfélemlítő megismerőszűrtre; az 6 kedélye tele volt pajkos jókedvvel, öleléssel, elvonással. Popán főként kétféle háromszor megújult, jöttéknek az előadás elevenességének biztosításában volt oroszán része, mikor előlékel is tettenest. Egyikét aratta legszébb sikereik. *Tompa Bela* kifogyhatlan humora állandó derűltségben tartotta a közönséget. *Bihary Sándor* pompásan volt diszponálva; énekeszámokban árcs, tőmör baritonja kitűnően érvényesült. *Szabó Gyula* sikerült komikus alaklással emelt ki egy kisebb szerepet.

As ének- és zenekarriker Váradi Aladár karvezető d'estríkt.

* **Nemes Antal püspök Nagyváradon.** Nemes Antal makóiak címzetes püspök, a budavári koronázó Adyás-templom plébános, Nagyváradra érkezett a itt tartózkodása alatt gróf Széchenyi Miklós püspök vendége.

*** A felmentettek figyelmébe. —**
Illetékes körökből érkezett értesítésünk alapján közöljük, hogy a honvédelmi minis-
terium álláspontja szerint október 25-ig mind-
azok a népfelkelési, illetve határ- és szolgálat-
alól való felmentések, határjárásirányítók, ame-
lyek a határoson át szorult az évi október, no-
vember, december vagy 1918. január végén
eredékesek. A november 30-ig érvényes be-
várásai engedélyek meghosszabbítása szintén
október 25. előtt eszükséges.

* A hetedik német hadikölcsön 12 és fél milliárd. Berlinből jelentik: A hetedik német hadikölcsön meghaladja a 12 és fél milliárdot.

* **A Szilgigeti-Társaság választmányi ülése.** A Szilgigeti Társaság vasárnap választmányi ülést tartott, amelyen Sze Ede elnöklésével megjelentek ott dr. Adorján Ármin, dr. Klüger Aladár alnökök, Rimler Rácz polgármester, Kerecs János, Antal Sándor, Nagy Vilmos, Bodnár János, Péntek Ferenc, Láng József, Bálabony Ferenc, Bibori Ákos, Nagy Gusztáv, dr. Papp János, dr. Gémánt János, dr. Edelmann Menyhért, megjelent továbbá Huber Gusztáv, Nagyvárad város főispánja is. Az ülés első és legfontosabb tárgya Szilgigeti Ede életrajzának ügye volt, amelyet a Társaság megállapított néhai Somló Sándor csaknem egészen elbeszélte, de megjegyezték, hogy halála megállapítása abban, hogy meggyűlölték művésztalajban befejezze. A választmány most elhatározta, hogy az inó öngyűlölet kintállya a megállapított tisztalélt; egyben Antal Sándor javarátára a mű befejeztést B. haláláig bízza. Végül a választmány egyhangúlag fölvetette a társaság rendezéséig Tatar Balázst, a negyzezalental Arany Eméket, egyenlő érdemes - i szagatóját, Kézsmár Ernőt, a teljes fővárosi kintálust és Szentkőzy Gáspárt, a nagyváradai hadspédiskola tanárát.

* **Eufóbia a mordony.** Tegnap előtt hajnalban Berki János kolozsvári 70 éves földművelt a pályaudvaron előlőtte egy tolató mordony. Az öreg süket és nem hallotta a mordony láttýantését, amikor keresztül ékért szelédni a sínekben. A mordony egy darabig magával hurcolta a földön. Életveszélyes sérüléseket ugyan nem szenvedett, azonban sérülései elég súlyosak, kezeléltoták a kórházba.

* **Teljesítők listája.** Tegnap a Kolozsvári utca 6. számú sorány libát elküldték. Igazolt tulajdonosa 3 napra belül átveheti a rendszárgén.

* A Népszövetnégi Hitelezővet-
kezetnél ígyzett 6 is radiokészlet és egyéb
kötényei a pénztári állományban el van
mindent hűfő és csatlakozó nem az a befut-
tának aint ártékelték.

*** Jótékonycélú magyar állami sorsjáték.** A budapesti m. kir. lottó övedéki igazgatóság jelenleg a XXXIII. állami sorsjátékot rendez 475 000 K készpénz nyereménnyel a főnyeremény 200 000 K, és még 14884 nyeremény van 30000, 20000, 10000, 5000, 1000, 500 stb. nyereeményekkel. Az összes nyereményeket készpénzben fizetik ki. A kizsát vizsgavonattólul f. évi dícsorbar ho 6 on a lottóövedéki igazgatóság (Budapest, IX, Vámpolot) tarja meg. Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottóövedéki igazgatóságonál Budapsten (IX, Vámpolot), továbbá a dohányüzletekbr, bakó- és valóüzletekben, posta, várn- és dőhivatalokba és vauai állomásokon. Egy sorsjegy ára 4 koron.

* Intelligenciab hadiszó vagy vagy
Ismerj a halóczy u i főkülszombba jók uze
tssal mint úzi-ve-éte felvessék kaució mel-
lett, kik már ül tben vel akei-étyb n. As.éti
Köszönet uca

Legújabb tüzőket legolcsóbban
Kesztenbaum Julliskánál
lehet beszerezni
Rákóczi-ut (Koror a gyógyszerár mellett)
Leibchenek félárban.
Telefonszám 827.

* — 2 ~~egy~~ szobák a Zöldfa épület
ben kiadók. Étellezhesini uszonyt.

Ruhák, férfi öltönyök,
felöltök, festése és tisztítása. Füg-
göny, kézimunka, kelengye ne-
mük tisztítása. Fekete festés első-
rendű kivitelben.

HALTNERBERGER VILMOS

kezmozgató, vagy tisztító ágazatcsoportjában
Begyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi bizlat 14—69.

* Fredenholz, Hans. Gen.
index. C. Hagedorn. N. H.
Fredenholz.

* 5 méteres pu'tok, kisebb tűzmentes
pénzeszekrényi, kőáru látrát és teg t'liás
boltberendezést megvételre keressk. Tál-
fonaszám 11-63.

Bognár-kerekgyártó felvétetik
az esztari gazdaságba. Ajánlatok
Ince Lipót Nagyvárad címre küldendő.

* **Bükk márkott** minden eszényi-
ségben vásárolunk. Moskovi s Már és fia R-t.
Kolozsvári-utca 62.

* Egy harmadik polgári osztályú kis-
leányom mellé korassék világra okleveles
tanítónőt Címem megújultát a kiadói hiva-
talban.

A rendezésben ismét Erdélyi Miklós ki-
váló művész és irányító állt. A díszletek
elsőrangúak, fényesek, változatosak; meg-
ragadják a nézőt a kiállítás precizitásával.

$$-r,$$

A Sztambul rózsája bemutatója
 Az előadásos Sztambul-lás kerítette hatal-
 mába a közönséget, amelyet valósággal elra-
 gadtak az operatőr szerep és szövegeinek szépsé-
 gével. Abogy azt a salnák műsora hirdeti,
 a Sztambul rózsája az egész hátn belőli a
 műsört és csatornákig helyettesítésben kerül
 színre. A bérlet jogait az előadást megelőző
 nap déli tizenkét óráig tartja le az igaz-
 gatók és a jövő vasárnapon új szereplők-
 ket kerül színre a Sztambul rózsája.

UKRAJNA mozgó- színház

Kedden
Uj műnűr.

Az előadások vasárnap 8, u. 8 órakor,
hétfőkor 8 órakor kezdődnek.

APRIL 1970

Kedden
A MÖWE

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétfőn 6 órakor kezdődnek

..TANÜGY..

Magánnyilatkozat az alulírt közr.
polg. névelőiskolában (jelenleg Rákóczi utcai
elemi iskolánál) óhajtának a karácsonyi idő
szakában vizsgálzat, adatak be tért: igazgató-
nál Biharszemegye kőr. tanfelügyelőjéhez
intézett, 1. soronás helyegyetleni elattolt helyő-
vezetők november 1. nap. Karácsony melletti
letűri: születési anyakönyvi kivonat, utolsó
iskolai bizonyítvány, házassági (vagy házassági
és örököségi) bizonyítvány ezeken 30 filleres
bélyeg. ár. Személy Kálmáné Igaz-
gató.

**Megnévizingálatok az újjvárosi
községi polgári leányiskolában.**
Azon megnévizingók, kik f. év d. cember hó
napján az újjvárosi közs. polg. leányiskolában
őrlátának megnévizingást tenni, 1 koroná: bá-
lyaggal ellátott, Bibervármegye kir. Tanfel-
ügyelőségéhez intézett kérvényüket f. év
november hó 1 ig adják be az iskola igaz-
gatójának. A kérvényhez csatolandó: 1. Az utolsó iskolai bizonyítvány. 2. Születési
nyilvántartási kivonat. 3. Hatósági bizonyít-
vány a visegrádi ártózkodási helyéről. Nagy-
várad, 1917 október 20 án. Cser. Boldoczay
Antónia igazgató.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

5 A vasút tolvajai Tegnapra nagy
vannak lovas tárgyalások törték ki Gyenge
Béla terdéselnök (bírók Vajcovsky Vincen
cs P. R. Faraco, jegyző: Széles István dr.
Egy 12 vaditóból és országból álló tár-
saságot vádolt Bolza Alfons gróf királyi
ügyész arról, hogy a vasúton érkezés do-
bányát, tot és egyéb jókat elloptak. A tár-
saságon kívül a vádoltnak magja-
lan, a tucuk közel eszomban hiányoztak.
Ezzel a bíróság a királyi ügyész, Olasz
Béla dr. védő indítványára (f. Zigre Aurél
dr. tárgyalás megállítását követően) a tárgya-
tát elutasította.

WIE GANZ MOZGO- GEBRAUCH

Kedden

A vetélytársak

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 5 órakor kezdődnek.

Y L L T R

HEFT ARDYZEK.

**Befűttes. Uborkásüveg.
Befőzéshez hólyagpapír.
Porcellán edények**

leszállított olcsó árakban.

[illegible]

Koayha berendezési főzőedények. Evőeszközök. Lámpák. Árú. Tükrök. Képek. Keretek. :: Ablak üvegezés. ::

**Áraink viszonteladóknak is
érvényesek.**

Kohl's Testimony

**üveg, porcelán lámpa és táblaüveg
nagykereskedés.**

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

Pöytäkirja: Pöytäkirja numero
 KUUKAUKU ALANIN DR. PAULI KAROLIN

Megérkezett

2

kátrány és aszfalt fedéllemez

Helfy József utóda
gazdasági cikkek
zsák és pónyva üzletében
kapható.

Nagyváradon Rossuth Lajos-u. 7.

**Takarók, munkásingek,
szalmazsákok
nagyraaktár.**

Mindenféle vidéki megrendeléseket a zonnal szállítunk.

Telephon 92. sz.

Szállt, hidegtől

"kifajti"

vörös arcra és kézre

továbbá szeplő, miteszer és pattanások ellen

legjobb szer az

Alabástrom Crème,

mert a legtisztább és legjobb anyagokból van összeállítva, minőségre és hatásaira nézve felülmúlja az összes forgalomban levő készítményeket. Kétféle minőség van nappali és esteli használatra.

1 téglly ára 2 kor. 50 fill.

EMIR-arcmosó

Törvényesen védve!

Legtökéletesebb szert bőrhámlás és sörör, továbbá izzadó, fényes, zsíros (miteres) atkás arcra naponta, ahányszor szükséges, gypotra öntött folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehetet finomságu harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak. Teljesen ártalmatlan készítmény. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Ara üvegenként 2 K.

Ezen szerek kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
(Városháza mellett.)

**Egy sarokház
eladó.**

Uri-utca 20. szám

ISZAK LIBIA

Előrendelések
számláján

NAGYVÁRAD,

Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda épületében.

Interurbán telefon:

11-53 szám.

A Székesfehérvári színház előadásának egyedi előadását. Tiszteletet és álmakértőket kívánunk. Hízők megtekintés a legközelebbi idő alatt előadásuk.

Olcsó takarmány!

Lovak, szarvasmarhák etetésére

maláta

kapható

métermázsánként 8 K-ért.

Moskovits Mór és fia r.-t.-nál
Kolozsvári-utca 62.

**ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

Nagyvárad, Bémer-tér.

Befizetett részvénytőke

1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetétet könyvecskékre és folyószámlára s azt előnyösen kamatoztatja. Leszámitol váltókat. Engedélyez előnyös feltételek mellett jelzálogkölcsönöket törlesztésekre. Előleget ad értékpapírokra.

Hozás már 1917. évi dec. hó 6-án.

Ezen XXXIII. magyar királyi

jótekonycélu államsorsjáték

főnyereménye 200.000 K készpénzben

Az összes nyeremények összege 475.000 K készpénzben.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottó- és sorsjáték-igazgatóságnál Budapest (Vámpalota) az összeg adóztatás mellett, továbbá valamennyi posta- és adó-, vám- és sóhivatalnál az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohányzószobában és váltóüzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottó- és sorsjáték-igazgatóság.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádogos,
vízvezeték és villanyszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramofonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadjatnak.

Hordók

különböző nagyságban

eladók.

Moskovits Mór és Fia r.-t.-nál
Kolozsvári-utca.

Eladó

kedvező fizetési feltételek mellett a Várkapu-utca 4. és 6. számú, a Szent János-utca 30. számú, a Széles-utca 1. számú, mely közvetlen a 3. vashíd szomszédságában van, valamint a Vízvezeték-utca 54. számú ház. Értekezhetni lehet a Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmibank-nál Rimanóczy-utca 6. sz. alatt.